

FUNDACJA
EMIC

Wsparcie szkół, w których uczą się dzieci z doświadczeniem migracji i uchodźstwa

Badanie w województwie kujawsko-pomorskim

KAŻDE DZIECKO MIĘDZY 6 A 18 ROKIEM ŻYCIA, BEZ WZGLĘDU NA NARODOWOŚĆ I POSIADANY DOKUMENT POBYTOWY, OD PIERWSZEGO DNIA POBYTU W POLSCE MA OBOWIĄZEK UCZENIA SIĘ.

Nauka w publicznych placówkach jest dla nich nieodpłatna. Niezależnie od swojego paszportu, osoby uczące się mają te same prawa, co uczniowie i uczennice z polskim obywatelstwem.

Polskie prawo przewiduje wsparcie dla szkół, w których uczą się dzieci cudzoziemskie. Regulacje te znajdują się w takich dokumentach jak:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 165. i 166.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw.
- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Regulacje te są tymczasowe i dotyczą wyłącznie osób przybyłych z Ukrainy po 24 lutego 2022 r. Ustawa ta wprowadza możliwość rezygnacji z uczestnictwa w polskim systemie edukacji i pobierania nauki zdalnie w systemie ukraińskim. Dla tej grupy zwiększona została też minimalna liczba godzin języka polskiego (z 2 do 5 tygodniowo).

Do momentu obowiązywania tej ustawy dzieci i młodzież z Ukrainy mogą uczyć się zdalnie oraz mają np. dodatkowe godziny z języka polskiego. Jest to wyjątkowa sytuacja i dotyczy tylko tej grupy.

DODATKOWE ZAJĘCIA Z JĘZYKA POLSKIEGO I ZAJĘCIA WYRÓWNAWCZE

Organ prowadzący ma obowiązek je zorganizować, uczeń/uczennica ma do nich prawo, ale nie ma obowiązku z nich korzystać.

- Minimum 2 godziny lekcyjne języka polskiego jako obcego.
- Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.

Przez okres 12 miesięcy (licząc jedynie czas zajęć szkolnych, czyli odliczając okres wakacji, ferii zimowych czy przerw świątecznych).

- Na organizację zajęć organ prowadzący dostaje subwencję w wadze 1,5.
- Łączna liczba godzin języka polskiego oraz zajęć wyrównawczych w tygodniu nie powinna przekraczać 5 lekcji.
- Zajęcia organizowane są indywidualnie lub grupowo.

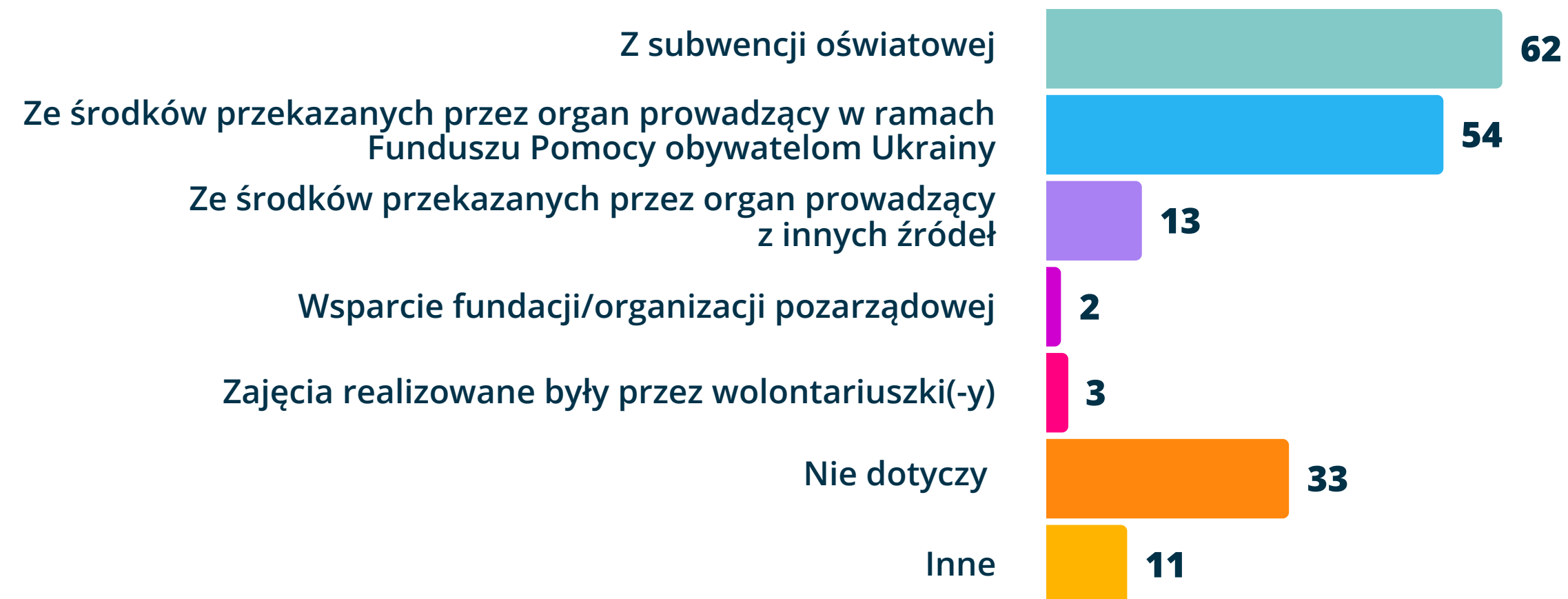
E

Dodatkowe zajęcia z języka polskiego dla dzieci cudzoziemskich odbywały się:

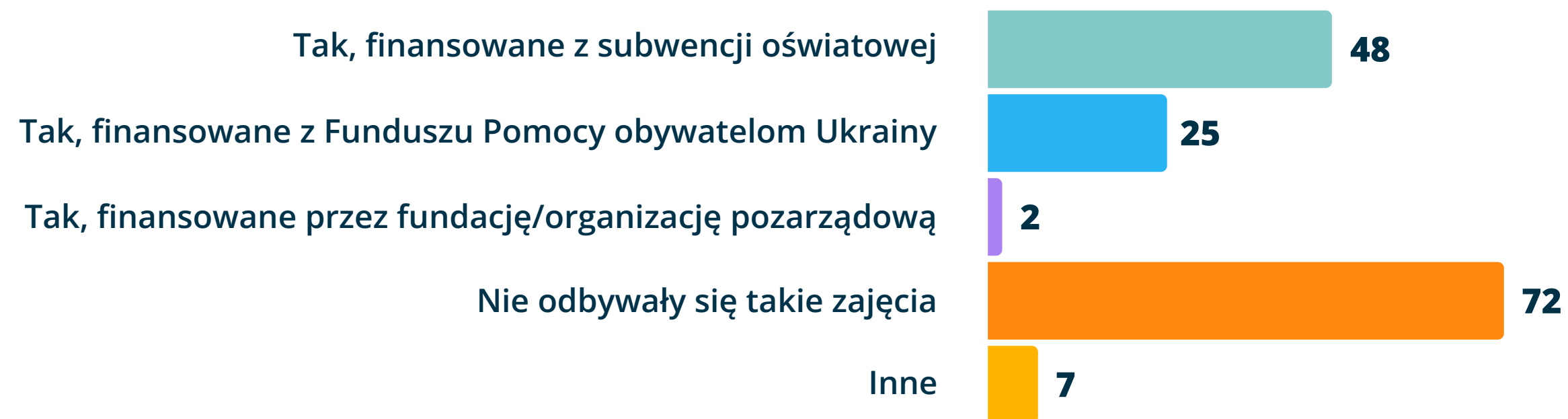
E

Z jakiego źródła finansowane były dodatkowe zajęcia z języka polskiego?

E

Czy w szkole odbywały się zajęcia wyrównawcze dla dzieci cudzoziemskich?

ASYSTENTKA MIĘDZYKULTUROWA/ASYSTENT MIĘDZYKULTUROWY, POMOC UCZNIĄ CUDZOZIEMSKIEGO/UCZENNICY CUDZOZIEMSKIEJ

Uczeń/uczennica ma prawo skorzystać z pomocy, ale to organ prowadzący decyduje o zatrudnieniu (ważna rola dyrekcji, aby upominać się o prawo uczniów i uczennic do tego rodzaju wsparcia).

- Asystentka lub asystent powinni znać język uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji i pochodzić z bliskiego kręgu kulturowego.
- Pomoc przysługuje przez okres 12 miesięcy.
- W przypadku braku środków na zatrudnienie asystentki międzykulturowej/asystenta międzykulturowego w pełnym wymiarze godzin, praktykowane jest zatrudnienie jednej osoby, pełniącej dyżury w kilku szkołach w danej gminie.
- Więcej na ten temat dowiesz się na stronie Koalicji na rzecz wzmocnienia roli asystentek i asystentów międzykulturowych oraz romskich – <https://asywszkole.pl>.

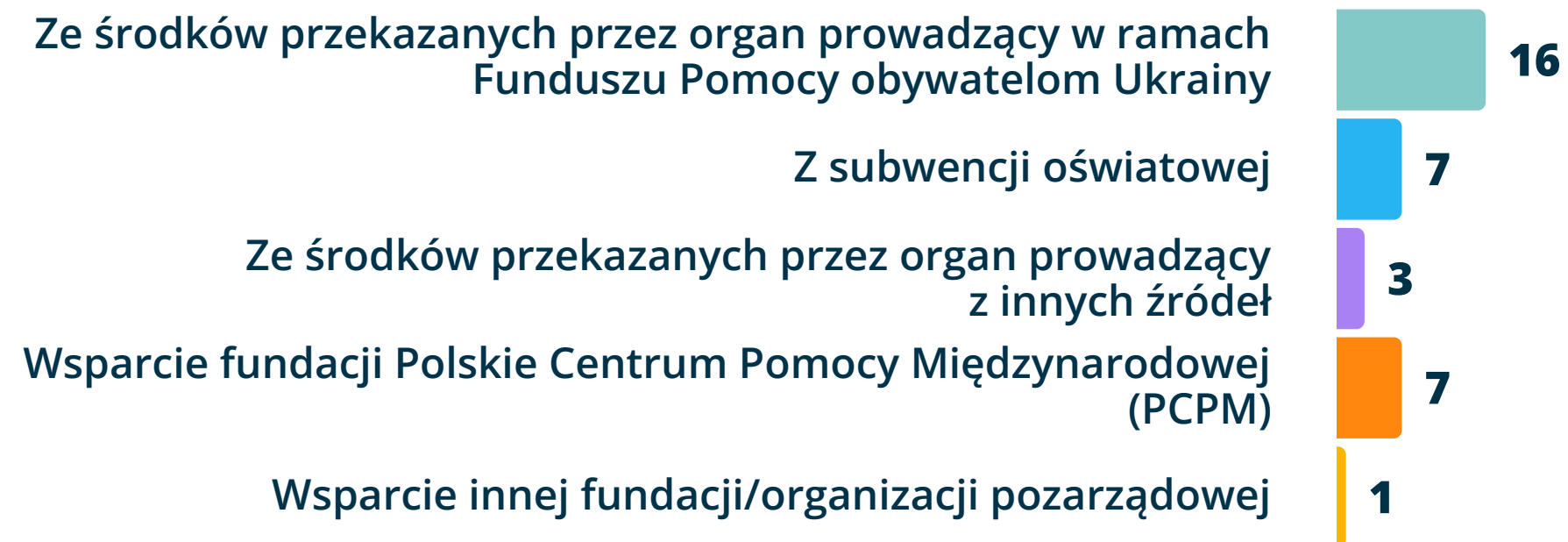
E

Czy w szkole, w ostatnich dwóch latach, pracowała pomoc nauczyciela tzw. asystent(ka) międzykulturowy(-a)?

E

Z jakiego źródła finansowane było zatrudnienie pomocy nauczyciela tzw. asystent(ka) międzykulturowy(-a)?

ODDZIAŁ PRZYGOTOWAWCZY

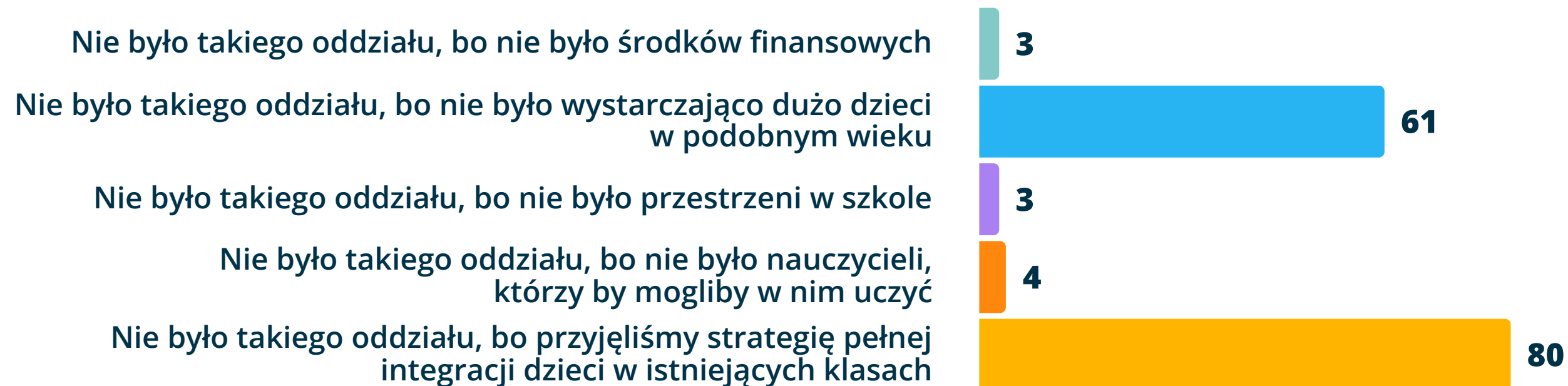
Dla uczniów i uczennic przybywających z zagranicy, nieznających języka polskiego lub znających go na poziomie niewystarczającym do nauki, można organizować oddziały przygotowawcze. Organ prowadzący może wyznaczyć szkołę do stworzenia takiego oddziału, ale z inicjatywą może wyjść także dyrekcja konkretnej placówki.

- W oddziale przygotowawczym uczeń lub uczennica może przebywać przez 12 miesięcy, z możliwością wydłużenia o kolejne 12 miesięcy.
- W każdej chwili ucznia lub uczennicę z oddziału przygotowawczego można przenieść do regularnej klasy – decyduje o tym rada pedagogiczna.
- Oddziały mogą być organizowane międzywydziałowo, ale podstawa programowa realizowana jest indywidualnie dla każdego ucznia i uczennicy.
- Na otwarciu oddziału przygotowawczego organ prowadzący otrzymuje subwencję w wadze 1,9.
- Oddział przygotowawczy może być szkolny, międzyszkolny lub międzygminny.

E

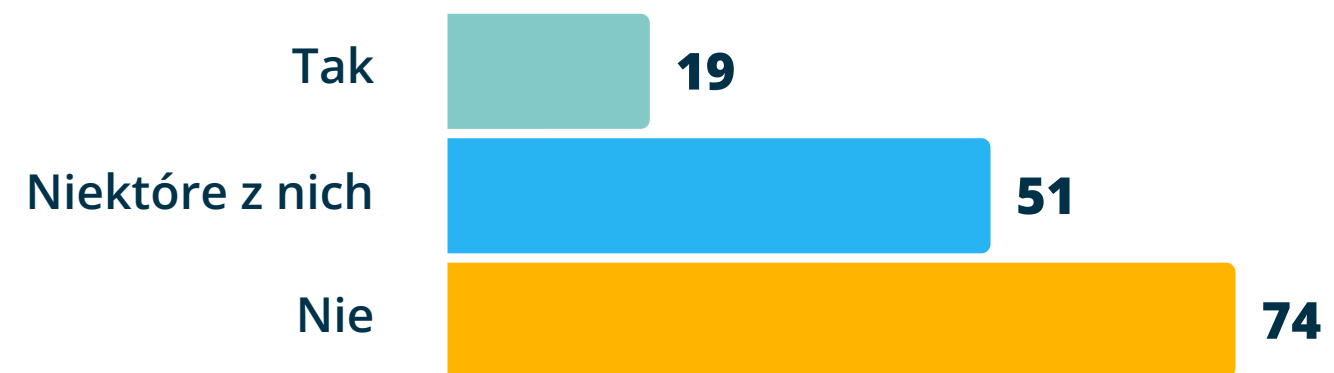
Czy w szkole w latach 2021-23 funkcjonował oddział przygotowawczy?

Jedynie 12 szkół odpowiedziało tak, w tym 9 wskazało, że oddział powstał z inicjatywy szkoły (dyrekcja szkoły zwróciła się do organu prowadzącego z prośbą o uruchomienie oddziału) a w 3 przypadkach to samorząd wyznaczył szkołę do uruchomienia oddziału (z inicjatywy samorządu).

E

Czy podstawowe dokumenty w szkole zostały przetłumaczone na język inny niż polski?

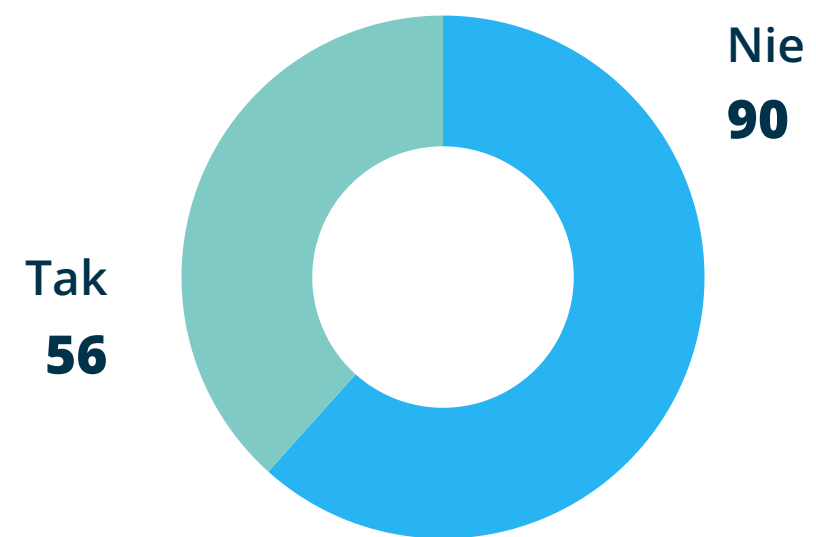
E

Czy kadra szkoły w latach 2021-23 przeszła szkolenia dotyczące pracy z dzieckiem cudzoziemskim, szkoły wielokulturowej itp.?

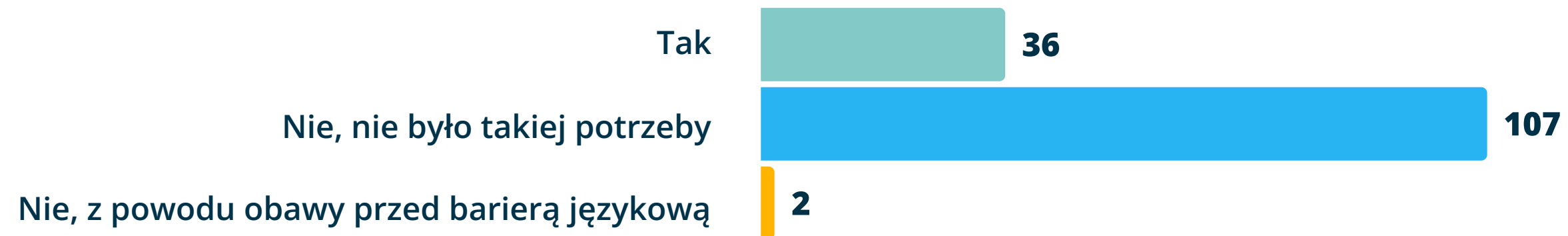
E

Czy kadra szkoły w latach 2021-23 przeszła szkolenia dotyczące pracy z dzieckiem cudzoziemskim, szkoły wielokulturowej itp.?

E

Czy w związku z obecnością dzieci z Ukrainy lub innych krajów, szkoła korzystała ze wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznej?

E

Czy podczas spotkań z rodzicami/opiekunami, szkoła korzystała z pomocy tłumacza?

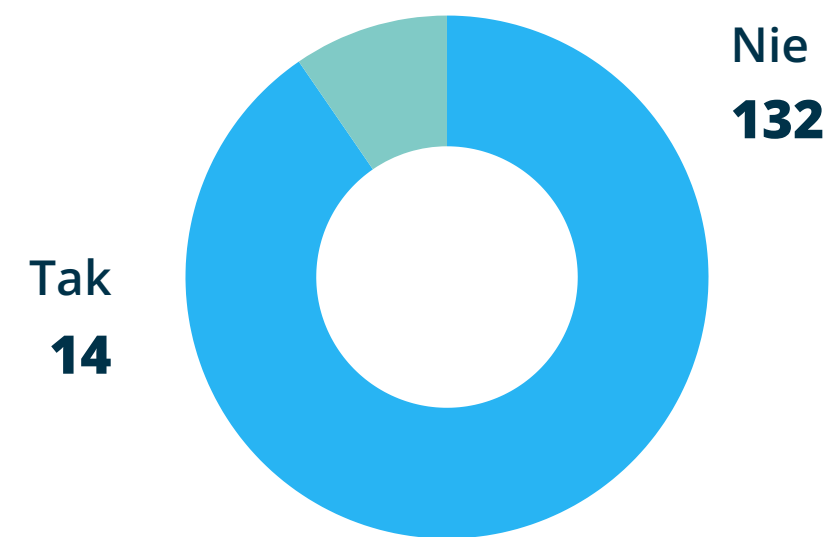
E

Czy w szkole w latach 2021-23 powstał zespół nauczycielski ds. uczniów cudzoziemskich/migracji/wielokulturowości?

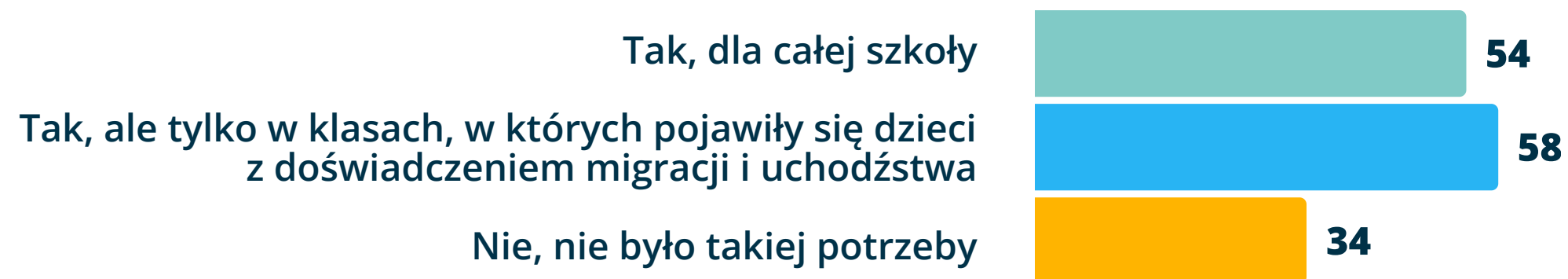
E

Czy w szkole w latach 2021-23 powstał zespół nauczycielski ds. uczniów cudzoziemskich/migracji/wielokulturowości?

E

Czy w szkole w latach 2021-23 prowadzone były działania integracyjne w związku z pojawieniem się dzieci z doświadczeniem migracji i uchodźstwa?

E

Czy w szkole pojawiły się konflikty między dziećmi, spowodowane ksenofobią?

Przykładowo: niechęć do lub izolacja osób z doświadczeniem migracji i uchodźstwa, agresja słowna, powielanie stereotypów o danej grupie, stosowanie przemocy fizycznej w stosunku do cudzoziemców

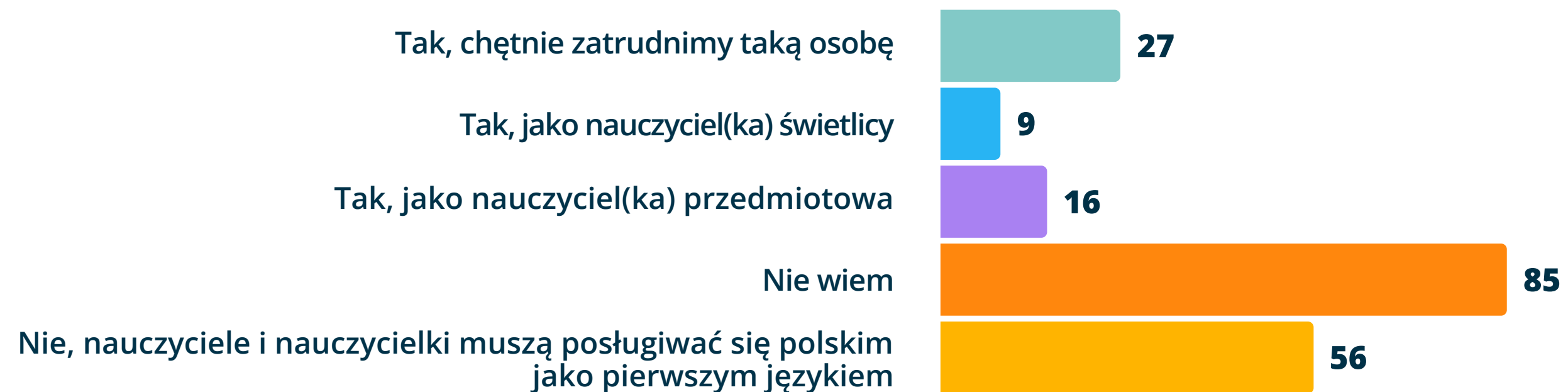
E

Czy wiedzą Państwo, z jakiego wsparcia może skorzystać szkoła, gdyby w kolejnym roku szkolnym pojawiły się w Państwa placówce dzieci z Ukrainy lub innych krajów?

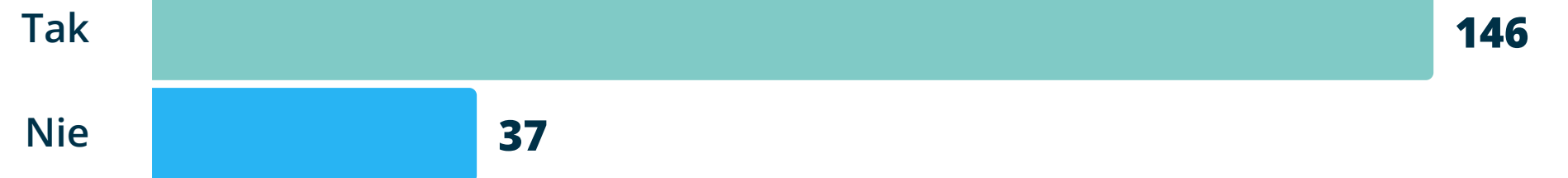
E

Czy w Państwa placówce znalazłaby zatrudnienie osoba nauczycielska z Ukrainy lub Białorusi, która nostryfikowała swój dyplom, uprawniający do pracy w szkole?

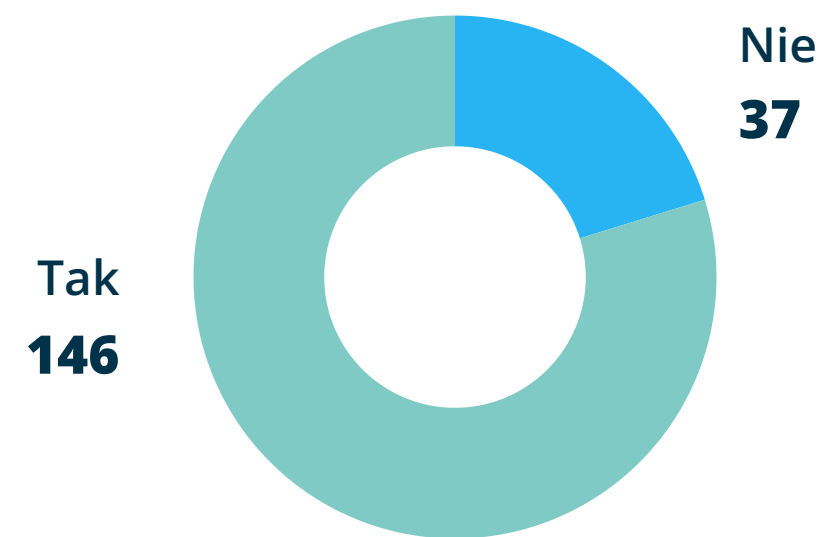
E

Czy w latach 2021-2023 do placówki uczęszczały osoby uczące się wcześniej w innych krajach (w tym osoby z Ukrainy)?

E

Czy w latach 2021-2023 do placówki uczęszczały osoby uczące się wcześniej w innych krajach (w tym osoby z Ukrainy)?

E

Dzieci cudzoziemskie, które uczyły się w naszej szkole w latach 2021/22 i 2022/23 to

